

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/39772,ul-Jasienskigo-Brunona.html>
21.03.2026, 21:30

ul. Jasieńskiego Brunona

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Bruno Jasieński - właśc. Wiktor Zysman (1901-1938) poeta, współtwórca futuryzmu, działacz Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików), propagator stalinizmu.

Urodził się 17 lipca 1901 r. w Klimontowie. W 1923 r. nawiązał współpracę z Komunistyczną Partią Robotniczą Polski (KPRP). Publikował w prasie komunistycznej – w lwowskiej „Trybunie Robotniczej” (tam m.in. przekładał na język polski artykuły Lenina) oraz w „Nowej Kulturze”. W 1925 r. wyjechał do Paryża i wstąpił do Komunistycznej Partii Francji. Publikował teksty na łamach komunizujących gazet francuskich. W 1926 r. powstał jego polityczny poemat „Słowo o Jakubie Szeli”, przedstawionym jako symbol krzywdy chłopskiej w „burżuazyjnym” świecie. Trzy lata później, m.in. w komunistycznym „L’Humanité”, zaczął druk antymieszczańskiej powieści „Palę Paryż”, będącej wizją komunistycznej przyszłości ludzkości. W 1929 r. B. Jasieński został przez francuską policję aresztowany i deportowany z Francji. Wyjechał do ZSRR. Otrzymał obywatelstwo sowieckie.

W 1932 r. został pełnoprawnym członkiem Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików). Był członkiem Rosyjskiego Zrzeszenia Pisarzy Proletariackich oraz redaktorem bolszewickiego miesięcznika „Kultura Mas”. Pracował i publikował także w organie prasowym centralnego Biura Polskiego przy KC WKP(b) – „Trybunie Radzieckiej”. Pisał także do „Literatury Międzynarodowej”. Działał aktywnie w Międzynarodowym Zjednoczeniu Pisarzy Rewolucyjnych, a w 1934 r. został wybrany na członka Zarządu Głównego Związku Pisarzy Sowieckich.

W 1932 r. opublikował głośną socrealistyczną powieść stalinowską *Człowiek zmienia skórę* o budowie komunizmu w Tadżykistanie. W 1933 r. został członkiem Rady Najwyższej Tadżyckiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej, angażując się w proces przyspieszenia przemian komunistycznych w tym kraju. Łączyły go zażyłe stosunki z wieloma pierwszoplanowymi postaciami sowieckiego reżimu – m.in. z szefem NKWD Gienrichem Jagodą. W pełni solidaryzował się z niewolniczą i represyjną naturą totalitaryzmu sowieckiego, czemu dawał wyraz m.in. w okresie budowy przez więźniów GUŁagu kanału prowadzącego do Morza Białego.

Mimo zaangażowania na rzecz stalinizmu, na fali wewnętrznych porachunków i czystek w

partii komunistycznej, w drugiej połowie l. 30. został usunięty z partii, aresztowany i rozstrzelany 17 września 1938 r.

(tgkt, mkkr)